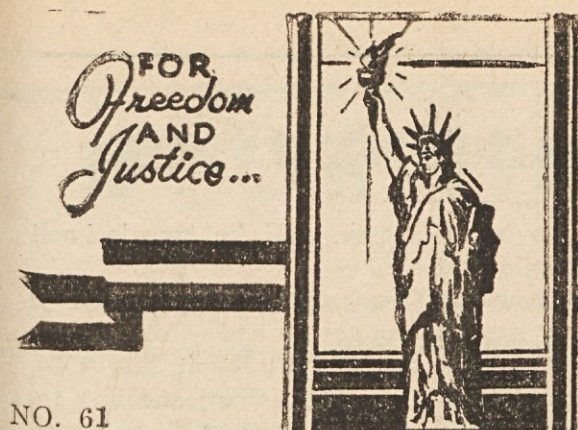




AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 61

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, MARCH 29, 1965

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

ŠTEV. LXIII — VOL. LXIII

Predsednik napovedal odločen boj K-K-Klanu

Predsednik Johnson je pretekli petek objavil prijem osumljenec umora Mrs. A. Luizzo in napovedal, da bo odločno nastopil proti Ku-Klux-Klanu, ki naj bi bil v ozadju tega umora.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik je komaj dobro končal s slovesnostmi ob sprejemu in poštistiv astronomov Grissoma in Younga, ki sta v torek tako uspešno poletela v vesolje, da je imenoval ta dan "dan ponosa Združenih držav," ko je dobil sporočilo, da je FBI izsledila in prišla morilce Mrs. Antonio Luizzo. Vrnil se je pred mikrofonom in pred televizijsko kamero sredi med direktorjem FBI Hooverjem in pravosodnim tajnikom Katzenbachom objavil imena štirih prijetih osumljenec.

Predsednik L. B. Johnson je resen in ogorčen dejal, da so Mrs. A. Luizzo "umorili sovražniki pravice, ki so skozi desetletja uporabljali vrv in puško, smolo in perje za strahovanje svojih sosedov."

"Oni so napadli ponoči — kot splošno delajo — ker njihovi smotri ne prenesajo dnevnih svetlobe," je dejal predsednik in nato pripomnil, da se je proti temu boril njegov oče in da se bori tudi on sam. To borbo hoče nadaljevati z vso odločnostjo. Pripadnike Ku-Klux-Klana je pozval, naj se vrnejo v dostojno družbo, dokler je še čas, vse pripadnike oblasti pa, naj "vztrajajo na pokorščini zakonom in spoštovanju pravice."

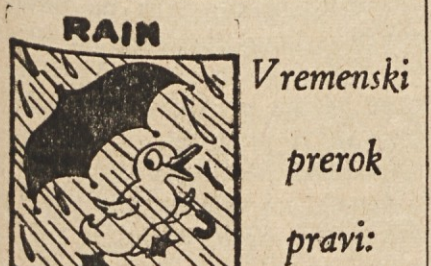
Na vprašanje časnika, če bodo sedanji aretaciji sledile še nove, je pravosodni tajnik Katzenbach odgovoril: "Mislim, da smo dobili tiste, ki smo jih hoteli!" Zvezne oblasti so jih obtožile zarote proti varnosti in življenju sodržavljanov, ker urom sam spada v pristojnost državnega sodišča. Pravosodni tajnik Alabame je izjavil, da bo storil vse, da se morilce obsodi.

Kongresni odbor za raziskavanje neameriških aktivnosti je napovedal, da bo izvedel podrobno preiskavo delovanja Ku-Klux-Klana in vseh drugih sličnih organizacij.

Okoli 1,000 uglednih špancev zahteva svobodo

MADRID, Šp. — Podtalni odpor proti Francovi diktaturi noč za zamreti, se stalno pojavlja v novi, zmeraj bolj predrzni obliki. Sedaj se je nabralo okoli 1,000 uglednih špancev, ki so podpisali peticijo na režim, naj da Španiji takoj svobodo besede, zborovanja, tiska, združevanja itd. Peticija zahteva tudi svobodo za politične preganjanje.

Peticijo so podpisali voditelji španskega razumnštva s polnimi imeni. Sloga jih je tako zavarovala pred zapori, kajti režim ni več tako močan, da bi posadil kar 1,000 španskih inteligentov v ječe.



Verjetnost dežja, — popoldne hladnejše. — Najvišja temperatura 40.

Novi grobovi

Jennie Bogatay
Sinoči je umrla 77 let stara Jennie Bogatay z 887 E. 223 St. v Euclidu, roj. Sturm v Fužini pri Zagradu na Dolenjskem, od koder je prišla okoli leta 1909. Bila je vdova po pok. Antonu, mati Ann Miklancic, Kristine Anderson, Henryja, Tonyja, Edwarda in Rudolfa, petkrat stara mati in enkrat prastara mati. Bila je članica SNPJ št. 126. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda s pogrebno sv. mašo v cerkvi sv. Kristine. Čas še ni določen.

Joseph Bergoc
Včeraj je umrl na svojem domu na 558 E. 140 St. 82 let stari Joseph Bergoc, rojen v St. Petru na Krasu, od koder je prišel sem leta 1902. Do svoje upokojitve je bil zaposlen pri Eaton Manufacturing Co. Zapustil je ženo Louise, roj. Ratajc v Hubajnici v fari Studenec na Dolenjskem, hčeri Josephino Morella in Elizabetho Cefaratti, šest vnukov in vnučkinj ter šest pravnukov in pravnukinj. Bil je član Društva Clevelandskih delavci št. 9 SDZ. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo jutraj. Čas še ni določen.

Mihael Vivic
Nenadoma je zadet od srčne kapi preminul 71 let stari Mihael Vivic z 9800 Prince Avenue, rojen v Gor. Zemonu v fari Trnovo na Primorskem, od koder je prišel sem pred 55 leti. Zaposlen je bil do leta 1957 kot varilec pri J. & L. Steel Barrel Co., nato pa je bil oskrbnik Slov. del. dvorane. Pokojnik je bil član Društva Mir št. 10 SDZ, Kluba slov. upokojencev in Newburghu in Balinarskega kluba. Zapustil je ženo Pavlino, roj. Bostjancic, hčere Dorothy Stark, Florence Mirtel in Anno Mae Bizily, sina Walterja, 12 vnukov in vnučkinj, sestre Antonio Rolih in Marijo (v starem kraju) ter brata Josipa. Pogreb bo v sredo ob 8.30 iz L. Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Lovrenca ob deveh, nato na Kalvarijo.

Todo Rodic
Po dolgi bolezni je umrl v mestni bolnišnici 65 let stari Todo Rodic s 3374 Bosworth Ave. Bil je samec in je živel pri družini Ranko Majstrovich. Pogreb bo danes ob enih pop. iz L. Ferfolia.

Pretekli teden je bil teden veselja, pa tudi teden žalosti

CLEVELAND, O. — Pretekli teden je bil za našo deželo teden veselja, pa tudi teden žalosti.

Prvih par dni se je vsa naša dežela veselila uspehov naših dveh astronautov, ki sta tako srečno trikrat obkrožila Zemljo, potem se pa srečno vrnili na njo. Spuščanje ni potekalo ravno po programu, toda nesreče ni bilo pri tem nobene. Slučaj je nanesel, da so nekaj dni prej imeli tudi Rusi podobno smolo, kar je le dokaz, da problem pristanka vesoljskih vozil še zmeraj ni zadovoljivo rešen ne za Ameriko, ne za Rusijo.

Pohod iz Selme v Montgomery

Vsa javnost je bila naravno zaverovana v podvige naših astronautov v vesolju in se ni dosti menila za dva druga dogodka v politiki, ki tudi pomenita nekaj več kot običajne politične novice. Demonstrativni pohod po cesti št. 80 iz Selme v Montgomery v Alabami se je spremenil v Montgomeryju v veličastno manifestacijo ne samo za civilne pravice, ampak tudi za pravico

Izid volitev na Ceylonu prekrizal rdeče račune

COLOMBO, Ceylon. — Komunisti so bili prepričani, da bo vladna koalicija pod vodstvom Mrs. Bandaranaike, ki je bila predsednica vlade in načelnica stranke svobode, zmagala pri zadnjih parlamentarnih volitvah, kamor je bilo treba izvoliti 151 poslancev. Koalicija je pa dobila samo 41 vladnih in 14 komunističnih glasov.

Opozicija, ki jo vodi narodna stranka, je dobila 66 poslancev, ki pripadajo narodni stranki, 7 pripadajo stranki tamilskih federalistov, torej vsega skupaj 87 poslancev. Ima torej trdno večino v parlamentu.

Kar je padlo posebno v oči, je lep uspeh tistih strank, ki so uživale podporo budistov ali ki so naravnost pod kontrolo budističnih voditeljev. Budisti so namreč sprevideli, kam cilja komunistična politika in kako je Mrs. Bandaranaike padla pod levčarski vpliv, zato so tako odločno posegli v politiko. Volitve na Ceylonu so postale predmet živahnih debat v vseh političnih krogih jugovzhodne Azije.

Velik promet

OAKLAND, Calif. — Povprečno pelje preko mostu San Francisco-Oakland na dan 95,000 motornih vozil.

folia pogreb. zavoda v cerkev sv. Teodozija, nato na rusko pravoslavno pokopališče.

Leo Harry Stevens (Skowronski)
Včeraj je umrl v Euclid Glenville bolnišnici 69 let stari Leo Harry Stevens (Skowronski), z 863 E. 75 St., rojen v Clevelandu, vdovec, brat Seymourja. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. v sredo popoldne.

Joseph Barauskas
V petek je umrl v Euclid Glenville bolnišnici 52 let stari Joseph Barauskas s 1055 E. 79 St., rojen v Clevelandu, zaposlen pri Schmidt's Beer Co., mož Frances, roj. Pevar, oče JoFran Piorowski in Joan. Pogreb bo jutri ob 8.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Filipa Nerija ob devetih, nato na Kalvarijo.

Streli na cesti št. 80

Vse te vesele dogodke preteklega tedna so pregnali v senco streli na cesti št. 80 iz Selme v Montgomery, ki so ubili Mrs. A. Luizzo. Mnogo je bilo že ubojev tekoma boja za civilne pravice, toda tako ostudnega še ni bilo. Mrs. A. Luizzo ni pomenila nič v politiki, zelo malo pa tudi v boju za civilne pravice. Bila je drobce v tistem političnem valu, ki hoče splakniti sramoto segregacije z ameriškega načina življenja. Ko so jo zadeli streli, niso njeni morilci najbrže niti vedeli, koga ubijajo. Jih po vsej verjetnosti to tudi ni zanimalo. Hoteli so se maščevati nad tistimi, ki so na strani črnihških zahtev po ravnopravnosti. Ako bi prevladala miselnost teh morilcev v naši javnosti, potem nihče ne bi bil več varen za svoje življenje. Zmeraj bi se lahko

Zakonska predloga o Medicare in o podpiranju šol sprejeta v Domu

Pomembni so bili tudi dogodki na Kapitolu. V Kongresu sta prišla v čas odločilnega zakonodajnega postopka dva zakonska osnutka, ki sta bila dolga leta jabolko prepira v naši deželi: zakon o bolniškem zavarovanju in zakon o podpiranju šolstva. Iste politične sile, ki so ovirale prvi zakon, so ovirale tudi drugega. V obeh slučajih so bitko zgubile. Še celo tretjina republikanskih politikov se je postavila na stran večine, ki hoče osnutkom dati tudi zakonsko veljavo. Nočemo trditi, da sta oba osnutka ideala dobrih socialnih zakonov, v obeh

Rusk in Dobrinin sla se menila brez uspeha

WASHINGTON, D.C. J Pretekli petek sta se državni tajnik Dean Rusk in sovjetski poslanik Anatol Dobrinin razgovarjala 4 ure o vseh vprašanih mednarodne politike, ki zadevajo obe vodilni sili sveta, ne da bi prišla do kakšnega zaključka. Razgovor je potekal po poročilu iz uradnega vira stvarno in poslovno.

Razgovor je obsegal položaj v Vietnamu, ameriške letalske napade na Severni Vietnam in pošiljanje komunističnih gverilcev iz Severnega v Južni Vietnam in Laos. Vsaka stran je obrazložila svoje stališče, pa tudi na njem vztrajala. Poročilo o tem delu razgovora trdi, da Rusi še niso opustili želje po mirni rešitvi spora v jugovzhodni Aziji. Dobrinin je dejal Rusku, da politični razgovori ni mogoče začeti, dokler Združene države ne prenehajo z letalskimi napadi na Severni Vietnam.

Razgovor je obsegal tudi položaj na Cipru, razorožitev in še vrsto drugih vprašanj, ki zadevajo Washington in Moskvo.

Ameriška letala udarila na radarske naprave v Severnem Vietnamu

SAJGON, J. Viet. — Ameriška letala so pretekli petek napadla radarske naprave v Sev. Vietnamu niti sto milj od meje rdeče Kitajske in le 140 milj jugovzhodno od Hanoja, ne da bi zadela na kaka sovražna letala. Dve od napadenih postaj sta bili težko zadeti in poškodovani, dve pa manj.

Ameriško poročilo trdi, da sta bili izgubljeni tekoma napada dve ameriški letali, pa njihova piloti rešena, medtem ko govori poročilo Severnega Vietnama o 13 sestreljenih letalih.

Poleti v vesolje niso ravno donosen posel

WASHINGTON, D.C. — Naši astronauti so večinoma v stalnih vojaških službah. Njihovo povprečni prejemki na uro (pri 40 urah na teden) znašajo nekaj nad \$7. Po tem računu sta oba astronauta zaslužila pri zadnjem poletu skupaj kakih \$70 za pet-urni polet.

Sorazmerno nov pridelek

WASHINGTON, D.C. — Pred pol stoletja je bila alfaalfa komaj dobro poznana v deželi in z njo je bilo posejanih kvečjemu 2 milijona akrov, sedaj jih je preko 18 milijonov.

Madež na ameriški morali

Do tega ne sme priti! Predsednik Johnson in kongresni voditelji so že izjavili, da tega ne bodo dopustili. Upajmo, da bodo dosegli vsaj to, da umori in uboj, kot se vršijo sedaj, ne bodo našli v državnih administracijah in sodnijah v južnih državah tiste zaščite, kot jo uživajo sedaj. Če bodo dosegli ta cilj, bo še veliko. Pri vsem tem bo ostala tragedija z Mrs. A. Luizzo madež na ameriški morali, ki ga je treba priznati in ga ne skrivati pred javnostjo doma in na tujem. Zato pa tudi ta edini veliki žalostni dogodek preteklega tedna odtehta vse ostale vesele.

POTRES V DRŽAVI ČILE PODRL JEZ: 400 MRTVIH

Hud potres je včeraj ob 12.35 po krajevnem času podrl 230 čeljev visok jez v bližini La Calere, 70 milj severno od Santiaga, glavnega mesta republike Čile v Južni Ameriki. Ogromne količine vode in blata so naravnost padle na dolino pod jezo in na naselja v njej. Mrtvih je od 350 do 400. Najmanj 20 mrtvih in preko 150 ranjenih je potres zahteval drugod.

SANTIAGO, Čile. — Vsa država je zavita v žalost zaradi velikega števila žrtev potresa, ki je včeraj ob 12.35 strel srednji del dežele, podrl 230 čeljev visoki jez "El Cobre", pri čemer je našlo smrt od 350 do 400 ljudi, porušil vrsto zgradb in stavb v Valparaizu, glavnem pristanišču dežele, ter napravil veliko škodo v vseh osrednjih pokrajinah, kjer so doslej ugotovili vsaj 20 mrtvih in 155 ranjenih. Prvi potresni sunek je trajal eno celo minuto. Ljudje so bili ponekod ravno pri nedeljski maši, ko se je začela tresti zemlja in majati zgradbe. Več cerkva se je podrla in je prav čudno, da število mrtvih ni še večje.

Naselje El Cobre, ki je ležalo v bližini porušenega jeza, je izginilo z vsemi prebivalci vred. Oblasti dvomijo, če se je komu izmed 400 prebivalcev posrečilo rešiti. Piloti letal, ki so letala nad porušeni jezo in dolino pod njim, niso videli nikjer nobenega preživelega, vsepovsod je le voda in blato.

Na kraj nesreče je priletel sem predsednik republike Frey in si iz letala ogledal vse od potresa prizadeto ozemlje. To obsega osrednji del dežele, ki ga zavzemajo pokrajine Aconcagua, Valparaizo, Coquimbo in Santiago. Na tem področju živi nekako eno tretjino vseh 8 milijonov prebivalcev republike.

Oblasti so poslale vso razpoložljivo pomoč ponesrečencem. Z zdravniki, zdravniki, najmanj življenjskimi potrebščinami, so prišle tudi skupine reševalcev z silnimi elektrarnami in poljskimi kuhinjami. Trdijo, da celotne škode in števila žrtev potresa ne bo mogoče ugotoviti več tednov, ker so od njega prizadeti tudi predeli visoko v Andih.

Kolera in kuga v Vietnamu?

SAJGON, Viet. — Sajgonsko ministrstvo za narodno zdravje je oklical, da so njegovi uradi ugotovili sledove kuge v srednjem delu Južnega Vietnama. Slučajev kolere je pa več in se nevarnost te bolezni približuje samemu mestu Sajgonu. V neki bolnišnici je menda že 10 obohlenj, ki o njih sumijo, da izvirajo iz kolere.

Zdravniki v ameriški misiji še niso mogli ugotoviti, koliko je resnice na teh poročilih. Vsekakor so pa vsi naši vojaki in civilni uradniki, ki gredo na deželo ali na fronto, iz previdnosti znova cepljeni proti kugi in kolери. Zaenkrat še ni nobenih znamenj, da bi se bilo treba bati pravih epidemij.

Nagel porast prebivalstva

WASHINGTON, D.C. — Združene države so imele leta 1800 5.3 milijone prebivalcev, leta 1900 pa 75.9 milijonov.

Iz Clevelanda in okolice

Vstopnice napredaj — Vstopnice za igro "Razvalina življenja," ki jo poda v nedeljo, 4. aprila, v Slov. domu na Holmes Ave. LILLJA, so naprodaj v Four Points Food Market na 667 E. 152 St., GL 1-6316, in pa pri Francetu Hrenu na 21101 N. Vine Ave., KE 1-6196.

Zadušnica — Jutri ob 11.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Georgea A. Novaka ob 6. obletnici smrti. Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. sv. maša za pok. Matildo Walland ob 26. obletnici smrti.

Lep koncert — Včerajšnji koncert Glasbene Matice v SND na St. Clair Ave. je bil srednje dobro obiskan. Izvajanje je bilo odlično, program pester in občinstvo navdušeno. Podrobno poročilo bo objavljeno v četrtek v Kulturnem obzorniku.

Amerika zavrnila sovjetsko obtožbo o rabi strupenega plina

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je v posebni noti protestovala pri poslaništvu ZDA zaradi rabe "strupenih plinov" v Južnem Vietnamu. Ameriško poslaništvo je sprejem note zavrnilo in jo označilo za "nesprejemljivo." V lastni noti je nato izjavilo, da je sovjetska pritožba brez vsake osnove in se pri tem sklicevalo na izjavo državnega tajnika Ruska preteklo sredo.

Rusk je v sredo razložil časnika, da so južnovietnamske čete uporabile nekajkrat plin proti rdečim gverilcem, ko so se ti pomešali z domačini v obkoljenem naselju, da pa je bil to dejansko neke vrste plin "solizevec," ki ga uporabljajo policije po vsem svetu.

Bogata izbira besedi

PHILADELPHIA, Pa. — Pročevalci trdijo, da je mogoče v delih W. Shakespearea najti do 20,000 različnih besedi.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Iz poluradnih krogov prihajajo vesti, da rdeča Kitajska ovira pošiljanje orožja iz Sovjetske zveze v Severni Vietnam preko svojega ozemlja. Ruskim letalom ne dovoljuje, da bi letela preko njenega ozemlja v Severni Vietnam, prav posebno ne dovoljuje pošiljatev protiletalskih raket.

NEW YORK, N. Y. — Vodnik črnskega gibanja za civilne pravice dr. M. L. King je predložil včeraj gospodarski bojčot Alabame, dokler ta ne vpiše vsaj polovico svojih črnih volivnih upravičencev v volivne imenike in ne kaznuje nasilstev proti pristašem civilnih pravic.

WASHINGTON, D.C. — Poslanik M. Taylor je priletel včeraj sem iz Sajgona na razgovore o položaju v Juž. Vietnamu. Trdijo, da je to v zvezi z odločitvami o vodstvu vojne proti rdečim v Juž. Vietnamu. DETROIT, Mich. — Podpredsednik ZDA H. Humphrey je včeraj osebno obiskal Anthonyja Liuzzo, moža v Alabami umorjene Viole Liuzzo ter mu v imenu predsednika Johnsona in v svojem lastnem izrekel sožalje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 61 Mon., March 29, 1965

Pomen volivne pravice za črnce

Da bo Kongres izglasoval zakon o volivni pravici za črnce, je že danes dejstvo, ki se mu ne da oporekati. Zato je upravičeno vprašanje, kakšno korist bodo črni državljani imeli od nje. Da povemo kar naprej: ne take, kot si navadno predstavljamo.

Gallupova volivna matematika trdi: pri zadnjih predsedniških volitvah je bilo za Johnsona oddanih 61.4% vseh veljavnih glasov, za Goldwaterja pa 38.6%. Ako bi pa šli volivni upravičenci, ki se niso pokazali na voliščih iz tega ali onega razloga, na volišča, bi jih glasovalo 66% za Johnsona in le 34% za Goldwaterja. Torej sledi iz tega, da vsak prirastek na oddanih glasovih pomeni dodatne zmage za demokratsko stranko. To pa je le pogojno pravilen zaključek.

V naši deželi je okoli 25 milijonov volivnih upravičencev, ki ne grejo volit. Med njimi je tudi 5-7 milijonov črnih državljanov. Ako bi samo ti šli na volišče, bi to moralo pomeniti hud premik političnih sil, vendar pa ne zmeraj in povsod. Med črnimi volivnimi upravičenci jih večina živi v 35 državah, kjer se lahko zmeraj dajo brez ovir registrirati kot beli upravičenci. Ako tega ne delajo, so pač zanikrni, kot so zanikrni tudi beli upravičenci, ki se ne brigajo za svojo volivno pravico. Ne godi se nobena krivica ne enim ne drugim.

Drugačen je položaj v kakih 15 južnih državah. Tam črni volivni upravičenci zmeraj naletijo na ovire pri registraciji in glasovanju, vendar pa ovire niso povsod enake. Samo v 3-5 državah celo javna uprava ovira registracijo. Kako, smo lepo videli na težavah za registracijo v Selmi.

Sedanji volivni zakon je v glavnem naperjen proti zlorabam v tem malem številu držav, kjer beli reakcionarni zagrizenci kratijo civilne pravice vsakemu črncu, ako le morejo. Za ostale države zakon ne bo prišel v poštev.

Zakaj se torej zagovorniki črnske volivne pravice tako ženejo za prepoved vseh zlorab, posebno tistih, ki izvirajo iz postopka javnih uprav v južnih državah? Dr. King je dal ta-le odgovor: državljani brez volivne pravice je državljani drugega razreda. Kdor ga ovira v rabi volivne pravice, greši proti duhu ustave in načel o politični ravnopravnosti. Črni državljani se radi tega upravičeno smatrajo za zapostavljene, dela se jim krivica, krši se njihovo človeško dostojanstvo, zato mora biti boj za njihovo volivno pravico radikalen, nepopustljiv in brezobziren, toda vršiti se mora zmeraj v okviru zakonov. Boj mora dati črnim državljanom zavest, da so ravnopravni in da se v političnem pogledu ne razlikujejo od bele rase. Boj za volivno pravico mora ubiti v črnih tudi občutek manjvrednosti, slepe vdanosti v usodo in obupa, da si življenja ne morejo zboljšati, naj počno, kar hočejo.

Dr. King opozarja tudi na dejstvo, da s samim zakonom ne bo za črnce doseženo vse, ako ne bodo izrabili svoje pravice, da gre do volišča. Ker dobro pozna svoje rojake, se boji, da bo v mnogih med njimi prevladala stara apatija do politike, do političnih pravic in da se zanje ne bodo menili, akoravno jih ne bo nihče oviral. Dr. King opozarja tudi na podedovan strah svojih črnih rojakov, da bodo imeli radi rabe volivne pravice sitnosti, včasih pa bodo prišli celo v nevarnost, da zgubijo kruh, ako gre do volit. Proti takim pojavom je samo eno zdravilo: politična vzgoja, ki daje človeku prepričanje, da je volivna pravica obenem tudi volivna dolžnost za vsakega državljan, ki hoče biti polnopraven član ameriške skupnosti. Politična vzgoja bo črncem izbila iz src apatijo in strah, dvignila bo njihov ponos, da pripadajo ameriškemu narodu. Zato se akcija za boj za volivno pravico ne sme zaključiti s stopanjem v veljavo novega zakona, se mora nadaljevati, dokler zadnji črni državljani ne bo imel samo volivne pravice, ampak jo bo tudi zavestno rabil. To je idealen cilj, ki ga črne organizacije ne bodo nikoli dosegle, toda lahko se mu približajo, ako bodo uporno in potrpežljivo delale na tem polju nekaj desetletij.

Boj za volivno pravico ima torej tudi velik moralen pomen, hoče napraviti iz črncev ravnopravne državljane. Manj pomembne posledice bo pa zakon imel za praktično ameriško politiko.

Črni volivci ne bodo pri volitvah predsednika nikoli igrali odločilne vloge, jih je premalo, da bi pomenili jeziček na volivni tehtnici. Kar jih je politično zavednih in jih še bo, bodo tako vključeni v demokratsko stranko, dokler se republikanci ne spametujejo in ne spremenijo svojih odnosov do njih. V demokratski stranki pa bodo pomenili veliko volivno skupino, toda ne jezička na tehtnici. Tako je bilo do sedaj in ni znak, da bi se ta položaj črnih demokratov v demokratskih vrstah kaj spremenil, ako jih bo tudi nekaj več.

Pri volitvah za senatorje in kongresnike bi črnici pomenili lahko nekaj več samo v tistih 13-15 južnih državah,

kjer vladajo sedaj konservativni demokratje, ako bi se tam pojavili tudi močni republikanski kandidati. Tega pa zaenkrat ne moremo pričakovati. Novi črni glasovi ne bodo torej važni na jugu pri glavnih volitvah, zato pa tem bolj pri primarnih, kjer se razni demokratski kandidati potejujejo za zmago, in tam črni glasovi lahko odločijo zmago, ako bela večina ni kompaktna že v začetku. Tega se južni konservativci ravno bojijo in zato je njihov boj tako strasten proti volivni pravici črnih državljanov. Kar velja za volitve za senatorje in kongresnike, velja še bolj za primarne volitve v legislature, za guvernerje, za okrajne in mestne svete, za župane, policijske in sodne uradnike, davkarje itd. Tam lahko že malo število črnih glasov odloči, kdo bo zmagal. Ako bodo na primer črni volivci imeli svojo besedo v Selmi, Ala., se lahko zgodi, da bodo že pri prvih volitvah spodnesli stolček znanemu policijskemu načelniku in davkarju Clarku. Zato vodijo najbolj zagrižen boj proti črniki volivni pravici ravno lokalni beli politiki, ki so glavna opora guvernerjem kot so Wallace, Faubus, Johnson itd.

Volivna pravica za črne volivne upravičence bo torej imela veliko večji vpliv na politiko v državah, okrajih, mestih in občinah kot pa na narodno politiko v Washingtonu. Senatorji in kongresniki v Washingtonu bodo s predsednikom vred veliko manj odvisni od črnih glasov kot politiki v državah, okrajih, mestih in občinah. Na to ne smemo pozabiti v sedanji vihuri za in proti črniki volivni pravici.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Koncem januarja smo imeli nekaj dni sitno vreme. Par dni je bilo malo toplejših, da je rosilo, ponoči pa zmrzvalo, da so bile ceste in hodniki z ledom pokriti. Pri nas ceste do Šeste ceste v nižavo vse in kadar so poledenele, je za nas stare ljudi kaj nevarno hoditi po njih. Moj sosed Jože, ki me je včeraj obiskal, je stokal, da ga hrbet boli. Doli v mesto jo je peš brisal, pa je na poledelem pločniku spodrsnil med Četrto in Tretjo cesto in se je več čevljev podrsel doli. Tako človek kaj izkupi, da ima potem križ in bolečino.

Sosed Jože, ki je na svet prišel tam nekje med Mirensko dolino in Mokronogom, se v pogovorih rad spominja Mirenske doline. Rad pove, kako je včasih hodil s svojim očetom in stricem na razne sejme po dolenskih krajih, kakor je Bučka, vse tja do Šent Jerneja in Novega mesta. Njegov stric je baje, kakor včasih omenja, vozil v starih časih vino in žito v Trst in Gorico. Tookrat, ko še ni bilo železnice. Prav včeraj mi je še "furmansko" pesem omenil in ponovil, ki jo je njegov stric rad zapel, kadar je bil dobre volje. Zanimiva je in se mi je dopadla in jo naj tu omenim. Takole se glasi:

*Pramčka na vajehtih,
fuksa na cam,
povej mi ti dekle,
če furati znam.
Bom fural v Gorico,
tja vin in šenico,
nazaj pa cuker in kofe,
za mojo dekle...*

"Ej, Matevž, včasih je bilo na svetu bolj lušno kakor je zdaj," je poudaril Jože. "Zdaj pa se vsi le bolj kiso držimo, kakor kaka ptica, ki ji mačka mlade požre."

Tolažil sem ga, da ni za obupavati. Pomlad je tu, sv. Jožef je že bil, kmalu bo sv. Jurij in zopet bo po svojem bregu solata sejal in drugo zelenjavo sadil. Kure mu bodo pa jajčka nesle in piščeta valile in vsega bo v izobilju. In v kakem spodnjim kotičku ima gotovo še kaj dobre lanske vinske kapljice, pa bo proslavljal in pel, kakor je svoje čase njegov stric... Še, še bo lušno, le malo potrpeti je treba. Jože je hotel reči, če tako in upajmo, da bo tako, potem bo pa še lušno na svetu.

* "KAJ MOREMO PRIČAKOVATI OD JOHNSONA?" — Tako mi je zastavil vprašanje Jože čez par trenutkov, ko sva se odahnila od pogovora o njegovem stricu in o njemu nepozabljene Mirenske doline.

Well, L.B. Johnson je sedaj naš predsednik. Nekaj je obljubljal, a ne prehudo. Meni se zdi, da je L.B. Johnson kar nekam pameten in zmeren politik, sem začel pojasnjevati Jožetu na podlagi svojega gledanja na našega predsednika in na možnosti in okoliščine, v katerih se nahajamo.

To, da nam bo sedaj vsem kar

naekrat zasijalo toplo zlato sonce in da bodo nam vsem kar tako začeli leteti v usta pečeni golobi, to in kaj takega bi bilo zelo naivno pričakovati. A neke izboljšave pa znajo priti. Tako sem poizkusil pojasniti Jožetu na njegovo vprašanje. Najbrže se bo treba zadovoljiti z drobtinami, a tudi drobtine so boljše kot nič, sem dostavil.

"To je res," je pristavil Jože. "Ampak tisti Johnsonov 'Great Society', ali že obstoji, ali bodo nas sprejeli vanj?"

V tem "Great Society" smo že vsi ameriški državljani. L.B. Johnson ima s tem "Great Society" v mislih nas vse, sem pojasnjeval dalje. In v tej "Veliki družbi" imamo vsi nekaj besede in nekaj neke družbene in politične vloge. Vsaj v času volitev, če znamo prav soditi, komu naj se zaupa vodstvo dežele. Mnogo jih je res, ki ne znajo soditi prav. Taki povzročijo včasih več škode kot koristi. In če večina krene na taka pota nepravne razsodnosti, potem vsi čujemo posledice. Zato je važno, koga kdo voli za splošno in svojo korist.

Ko sem Jožetu to pojasnjeval in razlagal, sem bral na njegovem obrazu, da me je nekoliko razumel — pa ne vsega. Je pač težko za navadnega preprostega državljan, da bi vse do pičice razumel, da še mnogi med razumnejšimi tega ne morejo razumeti. Pustimo to, kaj more kdo in kaj ne razumeti. Poglejmo raje, kako naša javnost gleda na to našo "Great Society", katero je zamislil, naslikal in krstil naš predsednik L.B. Johnson.

Neki televizijski hudomušnež je napovedal naši "Great Society" tole:

"Tri leta bomo skušali dognati, kaj je ta naša Velika družba? Kaj predstavlja, itd.? Zadnje leto pred prihodnjimi volitvami pa bomo iskali izhoda, kako bi se je iznebili!"

Well, v kako kategorijo razumnih ljudi nas postavlja ta hudomušnež?

Meni se zdi, da je moje pojasnilo Jožetu že boljše, kakor pa zgorajšnje, ki ga je dal omenjeni hudomušnež. Dostavil bi le to: "Great Society" ne bo rešila vseh problemov in težav. Če jih bo le nekaj, bo veliko dosegla! Pri vsem pa ne smemo pozabiti, da so Velika družba mi vsi in brez sodelovanja nas vseh ne bo uspehov. Slabo se gradi in zida tam, kjer eni gradijo in zidajo, drugi pa podirajo in rušijo...

* MARČEVI DNEVI NAS SPOMINJAJO: — Na rojstni dan Josipa Jurčiča, ki se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi pri Krki.

— Na rojstni dan pesnika in pisatelja Josipa Stritarja, ki se je rodil 6. marca 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah.

— Na dan 15. marca leta 44 pred Kristusom, ko so zarotniki umorili v Rimu Cezarja.

— Na rojstni dan slov. ameriškega misijonarja pok. msgr. Jožefa Franciška Buh-a, ki se je rodil 18. marca 1833 v Lučnah v Poljanski dolini. Umrl je skoraj 90 let star 3. februarja 1923 v Duluthu, Minn.

— Na dan 30. marca 1867, ko so Združene države odkupile od Rusije Aljasko za vsoto \$7,200,000, kar zneso okrog 2c za akter.

Naj zadostuje za danes, pa še drugič kaj od nas.

Matevž

IZ NAŠIH VRST

Rock Creek, O. — Spoštovani! Spodaj podpisani pošiljam naročnino za Ameriško Domovino za celo leto. Težko jih premorem, a ker list rad berem, sprejemem to žrtev. Ostajam z visokim spoštovanjem, Vaš naročnik

Joseph Sablak

Willard, Wis. — Draga Mrs. Debevec! Najprej prav lepo pozdravljam vse, ki delate pri Ameriški Domovini in pošiljam naročnino. Veste, sem že precej v letih, saj sem 9. marca dopolnila že 81 let. Je že dolgo od tega, odkar sem se srečala z Abrahamom, kajne?

Ameriško Domovino rada derem. Mnogo let sem že naročena na ta naš dragi list. Všeč mi je vse, kar pišete, pogrešam pa Jakovo kolono. Bog mu bodi milostljiv, dober mož je bil.

Se enkrat vse lepo pozdravim, posebno Vas, Mrs. Debevec.

Frances Dolence

Chicago, Ill. — Spoštovani! Prejela sem Vaše drago pismo, s katerim me obveščate, da mi bo potekla naročnina na Ameriško Domovino.

Na list sem naročena že dolgo vrsto let, pa vendar moram opovedati mojo naročnino. Zelo žal mi je in ne morem Vam povedati, kako zelo bom pogrešala list. Na starost pridejo nad človeka marsikateri nadloge. Jaz sem dopolnila že 86 let in se nič kaj dobro ne počutim. Na bolniško posteljo sem privezana že zadnjih pet mesecev in tudi zelo slabo vidim, da res ne morem več brati.

Vam pa, draga Mrs. Debevec, želim obilo sreče pri izdajanju tega slovenskega časopisa, polno nadaljnega uspeha, da bi Ameriška Domovina zahajala v slovenske domove še mnogo let.

S priručnimi pozdravi!

Mrs. Johanna Poglajen

Vancouver, B.C. — Cenjeno uredništvo A.D.! Zahvaljujemo se Vam za sporočilo o poteku naše naročnine in Vam jo zopet pošiljamo za eno leto.

Saj bi lahko sami vedeli, kdaj nam naročnina poteče, vendar, ko pride mesec naokoli, je toliko računov, da se človek vseh ne spomni.

Brez Ameriške Domovine bi nam bilo res težko, ker smo se vsi navadili na njo. List nam ugaia. Čeprav pride do nas z enotedensko zamudo, ga vseeno človek tako rad prečita, saj je pisan v našem lepem slovenskem jeziku.

Tukaj, v daljnem Vancouveru je vse po starem. Letošnja zima nam je bogato nasula snega, pa sedaj imamo že kar lepe dneve. Da nam ni dolgčas, nam naše Slovensko društvo pripravi zabavo in naš slovenski zbor zapoje kako pesem. Pred kratkim so vzpizorili celo igro, tako poznano Županovo Micko. Vsi igralci so se zelo postavili, posebno oče župan in pa pisar. Tudi na pustni zabavi so nam lepo zapeli, da je prijetneje potekalo.

Sedaj v marcu pa že kar težko pričakujemo pomladi in tudi poletja, ko se bomo hodili kopat, če nam ne bodo iz neba poslali preveč dežja.

Vsem Vam v uredništvu in vsem Slovincem širom sveta pošiljam najlepše pozdrave.

Francka Zadnik

Z. Novak:

Nova liturgična konstitucija in Slovenci

Na prvo postno nedeljo v letu Gospodovem 1965 je stopilo v veljavo izvajanje nove liturgične konstitucije, ki uvaja spremembo bogoslužja pri sv. maši za vso vesoljno sv. Cerkev. To je zgodovinski dan v bogoslužju sv. Cerkve, ki se vedno pomlaja in skrbi za rast v duhovnem oziru svojih vernikov.

Novo liturgično konstitucijo je izdal Drugi vatikanski cerkveni zbor 4. decembra 1963; sv. oče Pavel VI. je 25. januarja 1964 ustanovil liturgično komisijo, ki je 16. oktobra 1964 objavila navodila za spremembe pri sv. maši.

Vse katoliške župnije v Združenih državah Amerike so pričele konstitucijo izvajati ob pričetku novega cerkvenega leta — na prvo adventno nedeljo — 29. novembra 1964. Po vsem ostalem svetu pa so začeli nova navodila o bogoslužju pri sv. maši izvajati na prvo postno nedeljo. Nekaj dopolnilnih sprememb so s prvo postno nedeljo uvedli tudi po župnijah v ZDA in se s tem izenačili z ostalimi župnijami po svetu.

Čemu spremembe pri darovanju sv. maše?

To vprašanje si je gotovo zastavil vsak katoličan, ko je slišal, bral ali pa se udeležil sv. maše po novem obredu.

Predno na to vprašanje odgovorimo, moramo vedeti, da se v bistvu sv. maša ni nič spremenila. Obdržala je vse dosedanje glavne dele in ima isti smisel in isti namen kot doslej: je Jezusova in naša daritev nebeskega Očetu; je spomin na Jezusovo odrešitno trpljenje in smrt in je tudi božji obed vernikov pri sv. obhajilu.

Spremembe sv. maše so uvedene samo zato, da bi verniki bili bolj z dušo navzoči in bi pri sv. maši tudi sodelovali.

Spremembe pri sv. maši v teku stoletij

Jezus je na četrtek pred svojim trpljenjem pri zadnji večerji spremenil kruh in vino in ju blagoslovil. Z besedami: "to je moje telo" je spremenil kruh v svoje telo; in z besedami: "to je moja kri nove zaveze..." je spremenil vino v svojo kri. Oboje je dal zaužiti apostolom. To je bila prva sv. maša in prvo sv. obhajilo.

Pozneje so apostoli in duhovniki darovali sv. mašo v kaki dvorani ali večjem prostoru, ki so ga rabili tudi za druge prireditve. V času preganjanja so imeli sv. mašo v katakombah. Postavili so mizo, na katero so verniki prinašali svoje darove: kruh in vino. Mašnik je bil obrnjen k ljudstvu. Molili so zahvalno molitev. Mašnik je posvetil (spremenil) kruh in vino, ki so ga verniki potem sprejeli in zaužili.

V naslednjem stoletju je postala maša bolj slovesna in bolj komplicirana. Dodane so bile nove molitve, zlasti za umrle in za sv. Cerkev. Ko je duhovnik prihajal, so verniki peli psalme in jih nadaljevali, ko so verniki prinašali na mizo svoje darove. V trinajstem stoletju je duhovnik že molil nekatere molitve polglasno. Vse do tega časa je bila sv. maša v domačem jeziku, odslej pa na zapadu v latinski. V tem času verniki že niso več prinašali svojih darov, kruha in vina, ampak je Cerkev pripravila hostije iz bele pšenične moke. Po spreminjevanju je mašnik povzdignil sv. hostijo, da so jo verniki mogli videti.

Mašnik je bil oblečen med daritvijo kot rimski državljani. Oltar je bil postavljen k steni in ljudje so bili pomaknjeni nekoliko nazaj. Začeli so graditi cerkve na nov način, slične tem, ki jih imamo danes. Verniki pri sv. maši niso več sodelovali, bili so samo navzoči. Verniki niso bili več obhajani pod obema podobama, ampak samo pod podobno kruha. Ta sv. maša je bila

slična sv. maši, kot smo jo imeli doslej.

Dosedanji način maševanja je bil sprejet na tridentinskem cerkvenem zboru okoli leta 1570. Pri tem je najbolj značilno to, da verniki, ki so prišli k daritvi sv. maše, niso imeli več prilike za sodelovanje, ampak so bili pri sv. maši samo navzoči. V teku stoletij so nastale manjše spremembe, toda bistveno se sv. maša in navzočnost vernikov ni spremenila.

V čem je sedanja sprememba?

Osnovna sprememba je v tem, da verniki odslej nismo pri sv. maši samo navzoči, ampak se sv. daritve kot "ljudstvo božje" tudi udeležujemo in pri njej sodelujemo.

Drugo važno dejstvo je v tem, da se bomo odslej verniki udeleževali sv. maše kot skupnost — kot enota —, ki se sestala z namenom, da kot skupnost počasti Boga pri največji in najsvetejši daritvi vseh časov — pri sv. maši. Ta misel združenja in enotnosti v čiščenju Boga je velikega pomena. Prva zahteva za liturgično molitev je skupnost, ki se sestala z namenom, da bo čistila Boga. Za liturgijo samo je bogoslužje v skupnosti, ko Kristusovi verniki darujejo večnemu Očetu. Samo število posameznikov, ki so morda slučajno prišli skupaj, da opravijo svoje molitve in zadoste svoji nedeljski dolžnosti, ne predstavlja nobene skupnosti. Posamezniki postanejo skupnost samo, ako se zavedajo, da so neka skupnost, neka celota, neka družina, verska skupnost, ki se sestala, da skupaj in enotno časti Boga in mu prinaša svoje darove in da sprejema od Boga Njegove darove, zlasti največji dar — Njegovega božjega Sina Jezusa Kristusa v sv. obhajilu.

Pa četudi bi večina navzočih pri sv. maši rabila misal, bi se ne zvarila v neko skupnost. Pač pa je obratno. Mnogi v skupnosti, ki s skupnostjo ne molijo, ne pojejo in ne sodelujejo, narejajo iz skupnosti posameznike, ki skupnost drobijo. Če ponovimo razliko, potem nismo rekli: odslej pri sv. maši nismo samo navzoči, ampak se je udeležujemo s skupno molitvijo z mašnikom, s skupnim petjem in s skupnim prejetjem sv. obhajila. K sv. daritvi ne prihajamo več kot posamezniki, ki napolnijo cerkev, ampak kot skupnost z namenom, da skupaj Boga častimo, mu kot skupnost prinašamo darove in vsi skupaj od Njega prejemamo največ, kar nam more dati — svojega Sina v presveti Evharistiji. Na te stvari moramo misliti ob udeležbi novega načina sv. maše. Važno je pa tudi novo določilo, da se vse tiste molitve, ki jih mašnik moli skupaj z verniki, molijo v domačem narodnem jeziku.

V besedilu sv. maše ni nobene spremembe. Od prve postne nedelje dalje so pristopne molitve okrajšane in odpade zadnji evangelij. Ponovno pa so vpeljane stare molitve po veri: molitve za Cerkev, božje ljudstvo in umrle.

Za mašnika je zlasti novo to, da mora po novi konstituciji o bogoslužju opraviti polovico molitev v domačem narodnem jeziku. Ker pa še nimamo tako prirejenih misalov, se mora mašnik posluževati raznih pomočkov, kar gotovo ni prijetno in gotovo moti zbranost.

(Dalje na 3. strani)

UPORNIKI

POVEST

Spisal Ivan Lah

"Nazaj," je zapovedal Vitko hlapcem in odjezdil. Četa se je takoj obrnila. Tudi oskrbnik je obrnil konja in v urnem teku zapustil vas...

Ljudstvo je zagnalo velik smeh in krik, vmes pa so ščuvali glasovi: "Za njimi, ustrelimo," kričali so.

Andrejko je dal znamenje, naj mirujejo. "Bolje je tako," je rekel, "zadosti je."

"Ali bodo nas pobijali?" vpili so drugi.

"To bodo plačali drugje," rekel je Andrejko.

Nekateri treznejši moške so pritrjevali in razburjeno ljudstvo se je začelo razhajati.

Vračali so se v svoje vasi, da bi tudi tam tako odgnali grajske, če bi prišli.

"Jim bomo že pokazali," je vpil šmarski kovač Leščinec in zadel velik ostnik na ramo,

le naj pridejo. Kranjcev ni bilo, če poznali, pravi pesem."

Guza je bil zelo nezadovoljen. Imel je za seboj celo vojsko, pa ni smel napasti, da bi pokazal svojo vojaško izurjenost. Najraje bi bil udaril v zidobilo vse tiste grajske do zadnjega, pa ni smel. Tudi

Janez je nerad odložil puško. Hotel je udariti tako, da bi padli trije na mah. In ker je bilo mnogo takih, so pogovorili Guzo, da smejo na čast zmage izprožiti puške v zrak.

Na povelje so vsi ustrelili, da so lahko slišali grajski, ki so jahali tiho in pobito po cesti.

In po celi vasi je odmevalo in odgovarjali so jim strel iz pozameznih koč, iz obojev in oknov in sploh, kjer so stale straže razpostavljene.

"Drugič bo drugače," je kričal Guza, "kaj ne, fantje?"

"Prav pod nos jim posvetimo," so vpili in polhovke so letele v zrak.

Vladalo je splošno veselje. A našli so se ljudje, ki so prišli in vprašali:

"He, stric Guze, kje ste pa stražili, da niste videli, ko so prihajali grajski?" Guza ni bil dosti v zadregi.

"Kaj boš, štrama," je rekel, "ali ne vidiš da je megla?"

"Bi bili pa vsaj slišali konjski peket."

"Ti si dvakrat štrama. Kaj ne vidiš, da so prišli od te strani po polju, ne pa po cesti."

"Pa bi vsaj potem ustrelil, ko so bili v vasi."

"Kaj nisem? Ali nisem jaz prvi vpil, da so tu?"

"Saj ni res. Korejevka jih je najpreje zapazila."

"Kajpak! Jaz sem letel takrat že po vasi, pa vpil. Kaj pa spiš tako, da ne slišiš, tudi če bi ti nad glavo streljal?"

Tako se je Guza izmuzal in potem pomišljal Janezu čes:

"Skoraj bi jo bila zaigrala. Sreča je bila mila, zdaj je vse dobro. Saj sem rekel, da ne spati. Kadar zaspis, pride, če pa čuješ, pa gotovo ni vraga."

Ljudje, ki so se zbrali okoli Jeroma, se še vedno niso razšli. Jerom je ležal mrtev na tleh, kot je bil obležal. Na obrazu so se kazale resne poteze in ljudi je bilo strah.

Prijeli so ga štirje moške in ga odnesli domov. Takrat pa je priletela od nekdaj Marinka, z razpuščenimi lasmi, blede in objokana.

"Oče, oče," vpila je in padla na očeta, ki so ga bili položili moške na tla.

Ljudje so se čudili, kje se je tako hitro našla, ko so vendar prej toliko popraševali po njej.

Dekle je klečalo na tleh in jih živi še vedno 6 na kmetih.

NOVA LITURGIČNA KONSTITUSIJA IN SLOVENCI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Binkošti: češ, maša je maša. Da bi verniki bolj sprejemali lepoto bogoslužja skozi vse nedelje in praznike cerkvenega leta, so postavili razlagalce, komentatorje in lektorje, ki so vez med mašnikom in ljudstvom. Kaj je naloga razlagalca? Beseda sama pove: razlaga važne dele sv. maše. In še eno službo opravlja: vodi in enoti ter s tem povezuje. Nekateri mislijo, da je to vodstvo nepotrebno, češ, ljudje se bodo privadili in bodo sami od sebe vedeli, kdaj morajo vstajati, sedeti ali klečati in kaj moliti. Teoretično je res morda tako. V praksi je pa zadeva drugačna. Brez razlagalca in voditelja skupnosti bi se takoj razpasle razne razvade, ki bi skupnost takoj razdrobile v posameznike. Največji pomen je v tem, da so verniki takoj, ko jih razlagalec povabi k neki skupni akciji, zavedajo, da so skupnost in tega duha skupnosti je treba med vso daritvijo vzdrževati. Zato je naša dolžnost, da sledimo vodstvu razlagalca. Lektor bere berilo in vstopne speve. Seveda pa lahko komentator opravi vse sam.

Novo bogoslužje je himna časti in slave Bogu!

Vsak človek je kot od Boga ustvarjeno bitje dolžan, da v molitvi Boga časti in hvali. Družina je dolžna, da kot skupnost z očetom, materjo in otroci časti Boga v molitvi. Župnija je dolžna, da skupno časti Boga in to skupno češčenje je sedaj urejeno z novo konstitucijo o bogoslužju.

Neki protestant je vprašal katoličana: kaj pa vi katoličani sploh v cerkvi delate? Odgovor na to vprašanje ni brez pomena. Znano je, da protestanti v cerkvi veliko pojejo. Tudi nova konstitucija predvideva ljudsko petje med sv. mašo. Prvi kristjani so prepevali psalme in hvalospeve, ko so prinašali svoje darove: kruh in vino; s pesmijo so pozdravili mašnika in s pesmijo so zaključili sveto daritev.

Ne bo šlo drugače: treba se bo privaditi petju in skupnim molitvam. V nekaterih župnijah so vse potrebno že izvedli. Bogoslužje po novi konstituciji v taki cerkvi in pri taki daritvi res navduši: vsa cerkev ob pričetku sv. maše zapoje; in ko nekaj sto ljudi kot en glas molijo: Gospod usmili se, slavo, vero, oče naš in Jagnje božje, res čutiš več navdušen pomen novega bogoslužja.

Seveda morajo z navdušenjem sodelovati vsi: mašnik, komentator, lektor, organist, ki intonira pesmi, in seveda zlasti "ljudstvo božje", ki je navdušeno za božjo čast prišlo v cerkev, da da duška svoji notranjosti v časti in zahvali Bogu in mu po mašniku kot sredniku med Bogom in ljudstvom daruje svoje darove in svojo zahvalo in se udeleži ob zaključku daritve velike pojedine, ko v svetem obhajilu prejme Kristusa kot svojega Gospoda in Odrešenika.

To je namen in pomen novega bogoslužja. Naša dolžnost je, pa naj opravljamo kakršnokoli funkcijo v novem bogoslužju, da smo na svojem mestu tako kot Cerkev in Bog od nas pričakujeta. Nova konstitucija je delo sv. Duha, ki vedno in ne prestanto obnavlja in pomlaja svojo Cerkev in pi v vsakem času da tisto, kar Cerkev najbolj potrebuje.

Pred pričetkom prvega zasedanja Drugega vatikanskega cerkvenega zbora je papež Janez XXIII. sestavil posebno molitev za uspeh zasedanja. V njej je tudi tale stavek: "Sladki Gost naših duš potrdi naše misli v resnici in nagni naša srca k pokorščini, da bomo odločitve zbora lahko hitro sprejeli in natančno splnjevali." In mi ponovimo: "Bog sveti Duh nagni naša srca k pokorščini."

Konstitucija o bogoslužju in Slovenci

Ali se zavedamo velikega zgodovinskega pomena spremembe v bogoslužju, ki je dvignila slovenščino v jezik bogoslužja svete daritve. Zahvalimo Boga za to — zlasti Slovenci v tujini.

Res smo imeli doslej slovenske fare in v njih slovensko bogoslužje. Toda sv. maša, kot višek vsakega bogoslužja, se pa v slovenščini ni brala.

Seveda pa iz te prednosti izvirajo za nas Slovence tudi precejšnje dolžnosti, ako ga bomo hoteli ohraniti. Oglejmo si nekatere teh dolžnosti:

UDELEŽUJMO SE SV. MAŠ V SLOVENSKEM JEZIKU. Ne glejmo samo na svojo komodnost, ampak tudi na svojo dolžnost. Zlasti naj k slovenskim mašam prihaja slovenska mladina. Koliko truda je bilo položenega zadnjih deset let v slovenske šole. Sedaj je prilika, da naši otroci v praksi rabijo svoj materin jezik — zlasti v čast in hvalo Bogu. Koliko Slovenci grešimo in zato smo dolžni, da tudi v svojem jeziku Boga častimo kot skupnost. Odstraniti moramo vse ovire, tako pri mladini, kot pri odraslih, da se bomo z veseljem in navdušenjem udeleževali bogoslužja v svojem domačem jeziku. Sv. Cerkev in širokogrudnost ameriške svobode nam to nudita, dolžni smo, da to z odprtimi rokami sprejemamo.

Prihaja čas, ko je treba spet pričeti jemati stvari zares. O bisk nedeljske maše ne sme biti kot nekaka navada in običaj. Spremembe hočejo vrniti sv. maši njeno prvotno vrednost. Ne gre za opravek mimogrede ali kadar je najbolj prikladno. Treba je zato žrtve. Stara slovenska razvada je, ostajati pred cerkvijo ali pri vratih ali čisto zadaj v cerkvi.

POMAKNIJMO SE OD VRAT K OLTARJU! Oltar se je približal k nam, zato se moramo tudi mi k njemu približati. Zasedimo najprej vedno prve klopi pred oltarjem, ne zato, da smo kakki pobožnjakarji, ampak zato, da smo strnjeni, da bomo lažje peli in slišali in razumeli drug drugega.

POJMO RADI, GLASNO IN NAVDUŠENO. Petje je sedaj sestavni del sv. maše. **BODIMO PRIPRAVLJENI NA SLUŽBO PRI OLTARJU.** V tem novem, pomlajenju Cerkev so povabljeni pred oltar tudi lajki. Z veseljem lahko rečemo, tudi slovenski lajki. V bližnji bodočnosti bodo lajki prevzeli službo diakonov in bodo lahko pridigovali, delili zakramente in opravljali druga bogoslužna dela v razbremenitev duhovnikov.

Ako si bil povabljen, da sprejmeš službo komentatorja ali lektorja pri slovenski službi božji, ne odkloni! Bog te vabi po besedah tvojega župnika. Bodi ponosen, da si bil povabljen v tako bližino oltarja. Ako so še kje kake pomanjkljivosti v novem slovenskem bogoslužju, bodo gotovo odpravljene, morda celo s tvojo pomočjo. Toda slovensko bogoslužje bomo ohranili slovenski verniki le, ako se bomo udeleževali sv. maš v slovenskem jeziku, ako bomo mladino privedli k slovenski službi božji; ako bomo radevolje prevzeli dolžnosti, ki so z novim bogoslužjem zvezane, in jih ne zanemarjali. Ako moramo pri tem kaj žrtvovati, žrtvuimo to v čast božjo in za obstoj slovenskega življa med nami.

Naj bi te spremembe, ki uvažajo narodni jezik v obred maše, ne bile vzrok, da bi kakšna slovenska fara prenehala biti narodnostna in bi tako učinek bil prav nasproten od namena teh novih odredb. Naj na tem mestu v imenu vse slovenske skupnosti prosimo lajke, da se ponudijo v farah, kjer so številneje naseljeni, za službo pri slovenski maši in vse župnike slovenskega rodu, ki še razumejo slovensko in dajo možnost udeležiti se slovenske maše. Seveda

je s tem združen trud in delo. Slovensko govoreči farani pa vam bodo za slovensko mašo zelo hvaležni.

Kongresniki radi potujejo na federalne stroške

WASHINGTON, D.C. — Iz nekega poročila za predstavniški dom je razvidno, da so lani kongresniki zelo radi potovali po svetu, seveda na federalne stroške. Obiskali so skupaj s svojimi sodelavci 60 dežel in pri tem napravili federaciji \$186,000 stroškov. V to vsoto pa niso vštetli potni stroški. Kongresniki so rabili največ federalna letala, posebno vojaška.

Največ zanimanja je bilo med kongresniki za Francijo, kar 40 jih je potovalo v Pariz po najrazličnejših "važnih" opravkih. V Anglijo jih je šlo 29, v Španijo 24, v Nemčijo in Japonsko pa po 24. Zato sta pa želela videti Vietnam samo 2 kongresna turista. Mikale jih tudi niso dežele za železno zaveso. Na Poljsko jih je šlo samo sedem, v Jugoslavijo pa nihče!

Kot se vidi, ne potrebujejo na Kapitolu novih strokovnjakov za Titovo diktaturo. Primeroma malo kongresnikov si je lani izbralo za cilj Južno Ameriko. Največ jih je šlo v Brazilijo (17). Le redke so bile vrane, ki so potovale po svetu na svoj račun in obračunale federalni blagajni samo resnične stroške, ki so jih imele zanj.

S poletom Gemini 3 je imelo opravlka 14,000 ljudi

CAPE KENNEDY, Fla. — Organizacija poleta astronautov v vesolje niso mačje solze. Pri zadnjem poletu je moralo iz previdnosti sodelovati okoli 14,000 ljudi v enem ali drugem svojstvu. Bili so raztreseni po vsem svetu. Samo glavna kontrolna postaja v Cape Kennedy je morala organizirati 20 pomožnih

kontrolnih postaj po vsem svetu, tri med njimi kar na vojnih ladjah. V pripravljenosti je bilo 48 zdravnikov in 35 glav pomožnega osebja.

V Cape Kennedy je bila še posebna zdravniška ekipa, ki je čakala ob letalih, da lahko vsak trenutek odleti kamorkoli na svetu. Okoli 17,000 funtov zdravil in pomožnega materiala je bilo istotako raztresenih po svetu. V službo je bilo dalje vprejenih 20 ladij z 80 letali in nad 6,000 mornarji in specijalisti; med njimi so bili posebno izvežbani padalci z letal, potapljači, lovilci gondol itd.

Da je bila previdnost na mestu, se je pokazalo pri spuščanju gondole na Zemljo. Čeprav se spuščanje ni odvijalo po programu, vendar ni bilo nobene nesreče in tudi ne nevarnosti za nesrečo.

Romunska zun. politika ostane nespremenjena

BUKAREŠTA, Rom. — Romunska prestolnica je dočakala nenavaden političen dogodek: komunisti so spremenili pogrebne svečanosti za njihovim pokojnim voditeljem Gheorghiu-Dejem v pravo politično manifestacijo, ki so jo zavili v prasego zvestobe pokojnikov politiki. Porabili so še to priliko, da so predstavili romunski javnosti novo kolektivno vodstvo: štirje člani vodstva so namreč imeli poslovilne govore na pokopališču. Vrstni red je povedal, kdo je sedaj kaj v romunski politični stranki.

Prvi je govoril novi glavni sekretar partije Ceausescu. Izjavil je, da bo stranka v duhu resolucije iz aprila 1964 vse svoje stike s tujino opirala na načela neodvisnosti, suverenitete in ravnopravnosti vseh narodov, na spoštovanju tujih stališč in nevmešavanju v tuje zadeve. Stranka se bo pa obenem tudi z vso silo zavzemala za čim tes-

nejše sodelovanje z vsem svetom, da tako pomaga mednarodnemu miru. Takoj za njim je govoril ministriški predsednik Maurer, nato podpredsednik A-postol in kot zadnji član politbiroja in sekretarijata Stoica, uradni predsednik republike.

Izjave pa niso bile namenjene samo romunskim tovarišem, ampak — morda še bolj — takim odličnim pogrebem kot sta bila tovariš Mikoja iz Moskve in tovariš Ču-Enlaj iz Peipinga, da ne omenimo Rankoviča iz Beograda, Živkova iz Bolgarije itd. Med pogrebci je bilo tudi dosti diplomatov, ki so zastopali države na naši strani železne zaves.

Cu-Enlaj je po pogrebu odletel v Tirano na obisk.

V romunski komunistični stranki je zavladovalo kolektivno vodstvo

BUKAREŠTA, Rom. — Tudi romunska komunistična stranka je po smrti svojega voditelja Gheorghiu-Deja prešla na sistem kolektivnega vodstva. Za predsednika republike je bil izbran tovariš Stoica, za glavnega tajnika v stranki pa Clausescu. Kot ministriški predsednik je še ostal tovariš Maurer. Mislijo pa, da bo kmalu prišlo do sprememb.

Moški dobijo delo

Moški dobe delo

Za obratovanje "Bullard" vertikalnih vrtnalnih strojev iščejo izkušene delavce na srednjih in velikih vlivkih in varjenih kosih. Morajo znati stroj sami naravnati. Dnevna izmena. Oglasite se osebno po 8.30 zjutraj v

Columbia Electric Mfg. Co.

4519 Hamilton, blizu

St. Clair in E. 45 St.

Mizarje iščejo

Enega ali dva izkušena mizarja išče Dallas Manufacturing Inc. na 1115 E. 152 St. tel. 681-7022. (61)

MALI OGLASI

V najem—E. 58 St. —

4 sobe in kopalnico se odda v zidanem poslopju. \$45. Kličite 881-7138. (62)

V najem

štiri neopremljene sobe oddamo, dve spodaj, dve zgoraj, furnezi na plin, garaža, na 7417 Lockyear Ave. UT 1-6875. —(61)

V najem

Oddamo 3 sobe in kopalnico, zgoraj, na 701 E. 159 St. Kličite LI 1-4032. (62)

Vila naprodaj

V prijetnem turističnem kraju na Dolenjskem je na prodaj moderna endružinska vila, ki se z malo preureditvijo lahko spremeni v dvodružinsko. Zelo primerno za upokojenca. Kličite 361-2815. —(24,26,29 mar.)

Mizarstvo

Popravila hiš—prenovitev stanovanj in vsakovrstno barvanje. Proračun brezplačen. Vsa dela zavarovana.

DOMINIK JANEZ

15625 School Ave.

Podnevi 541-7988 zv, po 6. uri 541-1553.

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, žlebove, dimnike, verandne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio tel. Jordan 4-5503

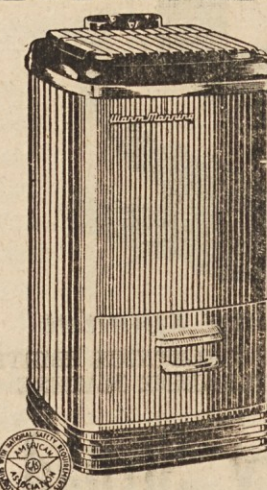
Kupite plinski sežigalec sedaj —

in dobili boste 2 butlanski sveči ZASTONJ!

Vaš plinski sežigalec se nahaja v hiši — to je v Vaši kleti ali pa v pritlikinski sobi! Ti novi in hitri plinski sežigalci so popolnoma brezdimni — brez vonja in mirni!

Now...one modern appliance that disposes of both trash and food waste!

THE NEW Warm Morning GAS DISPOSER



Uniči ostanke jedi in razne druge odpadke — hitro in poceni!

Je krog in krog obložen z opeko, odporno ognju... Ima pa tudi močan, s steklom obložen žaket. Znotraj in zunaj je porcelanasto emailiran, da prepreči rjo in korozijo...



LAHKI PLACILNI POGOJI! IZREDNO POSEBNE CENE SAMO DO 3. APRILA!

Dodajte odplačila k Vašemu mesečnemu plinskemu računu!

Poslušajte naše radio oglase na WXEN-FM vsak dan od 1—2 pop. in v soboto od 12.30 do 2 pop.

BRODNICK BROS. Furniture and Appliances

16013-15 WATERLOO ROAD

IV 1-6072

IV 1-6073

Odprto v ponedeljek, četrtek in petek od 9 do 9 V torek in soboto od 9 do 6. — Zaprt cel dan v sredo.

